

560. El tió de Nadal

cast. tronco de Navidad
fr. bûche de Noël
it. ciocco di Natale

Q 600

SIGNES

- primera resposta
- segona resposta
- + més respostes
- vegeu INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA
- sense resposta
- ∅ no es coneix el referent

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

En algunes zones és un tronc que es fa cremar per Nadal i en altres, un tronc que els infants colpegen perquè “cagui” llaminadures; aquest aspecte es reflecteix en els comentaris. Vg. il. 632.

- 8 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l s'uk] ‘fer cagar el tió’
10 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]; diuen: [ti'o | kəɣə tur'o]
12 ■ Diuen: [ti'o | ti'o | kəɣə tur'o]
18 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
19 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
20 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
22 ■ Tradició: [kəɣa ts tur,onz ən ət ti'o]
24 ■ Diuen: [ti'o | kəɣə tur'o | d əβəɫanə u də piŋ'o || si no βəɫs kəɣa pər m'i | kəɣə pər d'ew nəstre səŋ'o]
26 ■ Diuen: [ti'o ti'o | fɛs kəɣa l tur'o]
27 ■ Diuen: [ti'o ti'o | kəɣə tur'o | pə lə βiŋg'uðə də nəstre səŋ'o]
28 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
29 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
30 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]; diuen: [kəɣə ti'o | d əβəɫanə d əβəɫanə || kəɣə ti'o | d əβəɫanə j də piŋ'o]
32 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
34 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
36 □ Tradició: [kəɣa -s ti'o], però sembla que digui [kəɣa l əs ti'o]
37 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
38 ■ Diuen: [ti'o | kəɣə tur'o | pə l əfəm'en də nəstre səŋ'o | si no ŋ kəɣəz də βəɫanə ŋ kəɣəz də tur'o]
39 ■ Diuen: [ti'o | ti'o | kəɣə tur'o | pə lə βiŋg'uðə | də nəstre səŋ'o]
40 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
42 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
45 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
46 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
47 ■ Tradició: [fɛ kəɣəti'o]
49 ■ Diuen: [kulum'etə | kəɣə tur'o | d əβəɫanə w də piŋ'o | um bən-tr'əs | um bən tr'əs | kə n i ʒəi pə l əmbɾ'əs] + [əl ti'o də nəð'al]
50 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
53 ■ Diuen: [kəɣə ti'o | əβəɫanə j tur'o | əl nəstre səŋ'o | lə b,erʒə mər'ia | piʃə mist'elə]
54 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
55 ■ Diuen: [ti'o | kəɣə tur'o | də l əβəɫanə w dəl tiŋ'o]; s'ha comprovat la pronunciació [tiŋ'o]
57 ■ Tradició: [fəŋ kəɣa l ti'o]
58 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
60 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
61 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
63 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
65 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
66 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
67 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]; diuen: [kəɣə ti'o | kə d dunər,ɛ βəst'o]
69 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]
82 ■ Per a fer la [vəɫɫaðə fəmiɫi'a]
86 ■ Tradició: [trukə la tr'ɔŋka]; [la tr'ɔŋka k'aye]
87 ■ Diuen: [tr'uka tr'uka | ke səl'ra | tur,ɔn de marsap'an]
90 ■ Tradició: [fɛ kəɣ'a la tr'ɔŋka de nəð'al]
93 □ Resposta d'un altre inf.
94 ■ La batejaven amb vi
95 ■ Resen parenostres i diuen: [trɔŋ | pe la βertut ke t e d'at | traw f'iyes del for'at]; mot en relació: [la fəɫɛ de nəð'al]
99 ■ Tradició: [fɛ kəɣa la tr'ɔŋka]
103 ■ Tradició: [fɛen kəɣa l ti'o | əj puz,əβen um busk'aɫ kə j ɣez um fur'at | i məɣəβen əls tur,onz əɫ'a | j əls fɛen dʒi l pərn'əstre]; segons el tercer inf., deien: “Tió, caga torró d'avellana o de pinyó, pel naixement de Nostre Senyor, de Jesús, Josep i Maria; tots hi som per la gormanderia”
105 ■ Tradició: [kəɣa -lo ti'o]
107 ■ Diuen: “Caga tarrons, pixa vi blanc; no cagues arengades que són salades; caga tarrons que són redons”
108 ■ Tradició: [fɛ kəɣa la tʃ'oku]
109 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
110 ■ Tradició: [fɛ kəɣa la s'oke]; diuen: [kəɣə s'oke | kəɣə ti'o | kəɣem k'ozes | per a ʒ'o || kəɣə s'oke | kəɣə ti'o | kəɣem k'ozes | per a ʒ'o]

- 111 ■ Diuen: [kəɣə s'oke | de nəð'al | piʃe tar'ons | piʃe bim bl'an | kəɣə beɫ'anes | ke s,ɔn tor'aðes | kəɣə tar'ons | ke s,ɔm mol b'ɔns]
113 ■ Diuen: [ti'o də nəð'al | kəɣə f'iyes | i piʃe bim bl'an | no kəɣəz areng'aðes | ke s,ɔn sal'aðes | kəɣə tur'ons | ke s,ɔm mol β'ɔns]
115 ■ Diuen: [tr,ɔŋ de nəð'al | kəɣa tar'ons | i piʃa βim bl'an]
116 ■ Diuen: [tr,ɔŋ də nəð'al | kəɣə tor'ons | piʃe bim bl'an | no kəɣəz areng'aðes | ke s,ɔm m,asa sal'aðes | kəɣə toron'ets | ke s,ɔm ben dols'ets]
117 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]; diuen: [k'aya ti'o də nəð'al | si no kəɣəz b'e | te far,ɛ malb'e]
118 ■ Tradició: [fəŋ kəɣa l tr'ɔŋ]
119 ■ Tradició: [kəɣa l tr'ɔŋ]
120 ■ Tradició: [kəɣa l ti'o]; diuen: [kəɣə ti'o | si n,ɔ t donər,ɛ wŋ kəβ de βəst'o]
121 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]
122 ■ Diuen: [tr,ɔŋ de nəð'al || kəɣa tar'ons | i piʃa βim bl'an]

- 123 ■ Tradició: [fɛ kəɣa l ti'o]; diuen: [tr,ɔŋ de nəð'al | kəɣa tor'ons | i piʃa βim bl'an]
124 ■ Tradició: [kəɣa l tr'ɔŋ]
125 ■ Diuen: [tr,ɔŋ de nəð'al | kəɣa tar'ons | i piʃa βim bl'an]
128 ■ Diuen: [fɛ kəɣa l tr'ɔŋ]
131 ■ Enq. compl. de 1991
136 ■ Enq. compl. de 1991
145 ■ Enq. compl. de 1990 □ Enq. compl. de 1990
151 ■ L'encenen tota la nit; diuen: [tr,ɔŋ de nəð'al | kəɣə tar'o | i piʃe βi βl'an]
152 ■ Posat al foc i encès per a fer un bon foc
155 ■ Tronc amb què es fa el foc per a torrar la carn la nit de Nadal
156 ■ Un tronc gros que encenen i tota la família es posava a escalfar-se
160 ■ SEM Un tronc gros que cremen per Nadal; quan entren en una casa i veuen un foc molt gros diuen que “sembla el tronc de Nadal”
162 ■ Un tronc gros que guarden per a fer foc per Nadal
166 Segons l'inf., [kəɣər el tr'ɔŋk] no es fa
171 ■ Tronc gros
185 ■ Tronc molt gros que cremen per Nadal i dura totes les festes

